

Orações completivas:

1. definição: frase subordinada que constitui o argumento de um dos núcleos lexicais da frase superior, tendo, por isso, uma distribuição aproximada da das expressões nominais:

Přelož:

Kritici řekli toto.

Kritici řekli, ře film zvítězil na festivale.

Toto bylo překvapující.

Ře tento film zvítězil na festivale, bylo překvapující.

As frases completivas também são importantes para manter a gramaticalidade da frase superior:

Jan slíbil. – agramatické.

Jan slíbil toto.

Jan slíbil, ře hned večer zavolá.

2. A frase completiva sempre é um argumento de um núcleo da frase superior. Esse núcleo pode ser um verbo, um adjetivo ou nome. Consoante a categoria sintáctica a que pertence o núcleo que selecciona a completiva, a construção de complementação denomina-se verbal, adjectival ou nominal:

Přeložte:

Jan slíbil, ře zavolá hned večer.

Děti jsou schopné vylézt ten kopec.

Studenti měli nápad zorganizovat trh prototypů.

3. As frases completivas podem ser finitas (o verbo ocorre em indicativo ou conjuntivo) ou não finitas (caso em que o verbo ocorre no infinitivo flexionado ou não flexionado ou no infinitivo gerúndio, i.e. numa forma precedida de „a“ e comutável com o gerúndio):

Přeložte:

Kritici si přejí, aby ten film vyhrál festival.

Kritici řekli, ře film zvítězil na festivale.

Islandští znalci si stěžují, ře se s nimi poradili příliš pozdě.

Islandští znalci si přejí, aby se s nimi poradili o té věci.

Islandřané viděli domy padající následkem erupce.

15.1. Completivas finitas.

- o verbo ocorre em indicativo ou em conjuntivo, independentemente de as completivas sere seleccionadas por verbos, adjectivos ou nomes.

Přeložte:

Je jasné, že sbírá japonské paravány.

Je možné, že sbírá japonské paravány.

Je pravda, je sběratelem japonských paravánů.

Děsí mě tvůj nápad, aby sbíral japonské paravány.

- o elemento que introduz a completiva finita é o complementador **que**.
- O elemento que indroduz a completiva finita seleccionada por:
 - o verbos de inquirição: investigar, pedir, perguntar
 - o verbos dubitativos: duvidar
 - o verbos intrinsecamente negativos:desconhecer, ignorar, não saber.são introduzidas por pelo complementador **se**.

Všichni se ptali, jestli nakonec přijde na oslavu.

Nevím, jestli Jan přijde na oslavu.

- Completivas finitas seleccionadas por alguns verbos delcarativos. Como decidir, descobrir, dizer, informar, mostrar, podem ser introduzidas pelos ocmlementados que ou cse. Caso for introduzida por se, têm interpretação da i nterrogativa indirecta total:

Přeložte.

Porota rozhodne, že udělí letos cenu.

Porota rozhodne, jestli udělí letos cenu.

As completivas e a sua estrutura hierárquica:

Subordinada - Completiva:

c- complementador Sflex - flexão

15.1.1.Selecção de modo nas completivas finitas

Nas completivas verbais, **o modo indicativo** é seleccionado por:

verbos superiores inacusativos: **ocorrer, acontecer, parecer, suceder.**

verbos superiores epistémicos: **achar, acreditar, considerar, pensar, saber, supor.**

verbos superiores declarativos: **afirmar, concluir, declarar, dizer,jurar, prometer,**

verbos superiores de inquirição: **investigar, pedir, perguntar,**

verbos superiores percpetivos: **ouvir, sentir, ver.**

Přelož věty:

Je to tak, že neznám tvou adresu.

(Problém je, že)

Je to tak, že nikdo nebyl připraven na takový test.

Jãoo, ví, že Marie má pravdu.

Studenti si mysleli, že mohou test napsat znovu.
Oni tvrdí, že výsledky budou zveřejněny dnes.
Děti slíbily, že přijdou brzy domů.
Často se ptají, jestli souhlasíme s programy.
Zeptali se mě, jestli bych nemohl nahradit kolegu, který onemocněl spalničkami.
João uviděl, že se publikum tleskalo zpěvákovi ve stoje.
Všichni jsme cítili, že vzduch byl tak hustý, že by se mohl krájet.

Também ocorrem no indicativo completivas preposicionadas seleccionadas por verbos psicológicos não emotivos intrinsecamente reflexos cuja contrapartida causativa selecciona modo indicativo /**esquecer-se, lembrar-se, recordar-se**/.

Přelož:

Děti si pamatují, že jim rodiče slíbili kolo.
Vzpomínám si, že (jak) jsme trávili dovolené v Tróji.

As frases completivas adjetivais e nominais não preposicionadas seleccionada por núcleos adjetivais e nominais epistémicos como **certo/certeza, claro, evidente/evidência, facto, nítido, óbvio, realidade, verdade, visível**, exibem modo indicativo:

Přelož:

Je evidentní, že tě pozve na oslavu.
Je jasné, že studenti nemají rádi toho profesora.
Je jasné, že inflace překročí ta 2% tento rok.
Je faktem, že požáry jsou výhodné pro tesaře a spekulanty s nemovitostmi.

Ocorrem igualmente no indicativo completivas seleccionadas como argumento interno por núcleos adjetivais – certo, ciente, consciente, sabedor, seguro.

e nominais – derivados de verbos epistémicos e declarativos: afirmação, conhecimento, conclusão, demonstração, prova;
- derivados de adjetivos: certeza, evidência

epistémicos:

A selecção de indicativo é opcional com núcleos nominais epistémicos como **facto, hipótese, ideia: estar consciente de que, estar seguro de que, ter a certeza de que, afirmação de que, a hipótese de que...**

Přelož:

Je si vědoma toho, že ten problém je velmi složitý.
Jsme si jisti, že bude kvalifikována na Olympijské hry v Sydney.
Všichni jsou si stále jisti (nikoho neopouští jistota), že ona je vhodná osoba pro tuto funkci.
Souhlasím s tvrzení, že projekt zklamal.
Cesta Fernão de Magalhãese povrdila domněnku, že země je kulatá.

CONJUNTIVO:

O modo conjuntivo ocorre em completivas verbais que seleccionadas por:
verbos psicológicos: **aborrecer, agradar, comover, contrariar, desagradar, desgostar, entristecer, impressionar, interessar, ofender, preocupar, surpreender.**
verbos iacusativos: **bastar, convir:**

Přelož:

Je smutný z toho, že syn měl špatné výsledky u zkoušky.

Překvapilo je, že známky byly taky vysoké (notas elevadas).

Postačí, abyste oznámil své bankovní identifikační číslo telefonem. (número de identificação bancária-zkratka nib).

Je vhodné, abys přišel na přednášku.

Nas completivas verbais argumento interno directo de:

verbos declarativos de ordem: **dizer, ordenar, pedir, rogar, suplicar;**

verbos psicológicos factivos: (denominam-se factivos os predicados que pressupõem a verdade do seu complemento frásico: **achar bem, achar mal, detestar, gostar, lamentar;**

verbos volitivos e optativos: **desejar, esperar, pretender, querer, tencionar;**

verbos causativos: **deixar, fazer, fazer com, mandar.**

Přelož:

Rodiče řekli dětem, aby jim zatelefonovali.

Všem je líto, že došlo k takové scéně.

Profesoři očekávají, že se letos zvýší školský úspěch.

Fakulta přikázala, aby se povinně studenti zapsali.

As completivas verbais preposicionadas apresentam em geral modo conjuntivo:

Povolují nám, abychom se podívali do zvláštního rukopisu.

Knihovnik zamítnul, abychom se podívali do zvláštního rukopisu.

Rodiče dětí si velice přejí, aby znovu začaly chodit do školy.

Quanto às completivas nominais e adjectivais, com excepção dos casos de selecção de indicativo por nomes e adjectivos epistémicos (ser evidente, ser visível, ser certeza, ser um facto), as completivas não preposicionadas, seleccionadas como sujeitos

por núcleos adjectivais:

- a) avaliativos factivos: **aborrecido, agradável, angustiante, animador, bom, censurável, comovedor, decisivo, desagradável, emocionante, estranho, gastidioso, imperdoável, impressionante, justo, lamentável, maçador, perigoso, perturbador, reprovável, simpático, trágico** (pressupõe-se a verdade do argumento);
- b) avaliativos não factivos como: **benéfico, complicado, custoso, difícil, fácil, simples, urgente, útil;** (věta vedlejší nemusí být pravdivá . je užitečné, aby...., bylo by těžké, kdyby....apod.)
- c) modais: **impossível, necessário, obrigatório, possível.**

e

por núcleos nominais: caso das completivas seleccionadas por adjecivos psicológicos não epistémicos

- a) **ansioso, impaciente, responsável**
- b) **contrário, pronto, propício, receptivo**
- c) **desejoso, esperançoso**

exibem em geral **o modo conjuntivo**:

Ředitel už se nemůže dočkat (estar ansioso por), až ukončíme naši dovolenou.

Celý tým byl vstřícný k tomu, aby oba dva mladí muži byli zaměstnáni.

Všichni se už těší, žer brzy přijdou prázdniny.

Byla uznána možnost, že nezaměstnanost v Evropě se v příštích deseti letech nezmenší.

Cílem je, aby byla mladým atletům dána větší podpora.

Outro factor muito importante que influencia a selecção do modo na frase completiva, é a

- distinção entre:

predicados que introduzem asserções – predicados assertivos (epistémicos-conhecimento e crença): indicativo

e

predicados que não introduzem asserções – predicados pseudo-assertivos (não epistémicos, servem para exprimir avaliações ou para acrescentar conteúdos independentes da própria asserção uma vez que os mesmos se encontram já pressupostos nesta como acontece com predicados factivos avaliativos): conjuntivo.

Přelož:

Vím, že přijdou na návštěvu.

Už jsem si všimnul, že k tobě chodí často na návštěvu.

Myslím, že přijde.

Je mi líto, že přišel.

Přeji si, aby měl úspěch.

- A presença da negação frásica na frase superior no caso de completivas não preposicionadas seleccionadas por verbos declarativos e por verbos, adjectivos e nomes epistémicos:

Přelož:

Neříkám, že ví hodně o historii.

Nemyslím, že ještě přijde.

Není evidentní, že je ten roztok uspokojující.

Není pravda, že je Země kulatá.

- Po outro lado, em completivas verbais seleccionadas como argumento interno não preposicionado por verbos epistémicos, é possível a ocorrência de modo conjuntivo mesmo quando a frase superior não é negativa. A selecção do modo conjuntivo exprime maior distância do locutor relativamente à verdade do conteúdo proposicional da frase completiva.

Přelož:

Myslím, že je v tuto dobu ještě na fakultě.

Věřím (imaginar), že by sis ráda dala před večerí sprchu.

RELACOES GRAMATICAIAS DAS FRASES COMPLETIVAS:

1-SUJEITO

2-OBJECTO DIRECTO

3-OBJECTO OBLÍQUO

Completivas com a relação gramatical de SUJEITO:

Não podem ser substituídas pelo pronome átono.

Přelož:

Že Marie nešla na oslavu, Jana překvapilo.

Je možné, že Jan nešel na oslavu.

Je pravda, že Jan je alergický na olejnaté rostliny (oleaginosas).

As completivas-sujeito podem ocorrer em posição pré-verbal ou pós-verbal.

Na posição pré-verbal: as completivas comportam-se como ilhas fortes, não admitem extracção de argumentos nem de adjuntos..

Na posição pós-verbal denominam-se frases extrapostas e comportam-se como ilhas fracas e admitem a extracção de argumentos mas não a de adjuntos:

Přelož 2x (pré-verbal, pós-verbal):

Na jakou oslavu, překvapilo Jana, že Marie nepřišla?

Koho, že je možné, že Marie nepozdravila?

Kdeže to Marie, hrála překvapilo Jana?

Completivas com a relação gramatical de OBJECTO DIRECTO:

Podem sempre ser substituídas pelo pronome átono.

Přelož:

Jan ví, že na něj čekáme.

Jan to ví.

Rodiče chtějí, aby se děti vrátily z tábora v neděli.

Rodiče to chtějí.

As completivas, em geral, são seleccionadas por verbos transitivos ou ditransitivos, pertencentes às subclasses dos verbos: (uved' ke každému typu sloves co nejvíce příkladů):

declarativos

de inquirição

avaliativos

volitivos e optativos

declarativos de ordem

perceptivos

causativos:

INDICATIVO nas completivas objecto directo:

O sujeito da frase superior e o sujeito da completiva, quando lexicalmente realizado, têm obrigatoriamente **referência disjunta**:

Jan ví, že čeká, až zavolá Marie (ne Jan, ale někdo jiný).

Jan řekl, že s námi půjde do kina. (ne Jan, ale někdo jiný).

Marie si myslí, že musí zhubnout.